

PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2016)0446

Ildaro Dadino, sąžinės kalinio Rusijoje, atvejis

2016 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Ildaro Dadino, sąžinės kalinio Rusijoje, atvejo (2016/2992(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnius pranešimus, rekomendacijas ir rezoliucijas dėl Rusijos, ypač į savo 2012 m. spalio 23 d. rezoliuciją dėl bendrų vizų išdavimo apribojimų nustatymo Rusijos pareigūnams, susijusiems su Sergejaus Magnitskio byla¹, savo 2013 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl įstatymo viršenybės Rusijoje² ir 2014 m. kovo 13 d. rezoliuciją „Rusija. Nuosprendžiai demonstrantams, dalyvavusiems įvykiuose Bolotnajos aikštėje“³, į savo 2014 m. balandžio 2 d. rekomendaciją Tarybai dėl bendrų vizų išdavimo apribojimų nustatymo Rusijos pareigūnams, susijusiems su Sergejaus Magnitskio byla⁴, taip pat į savo 2014 m. spalio 23 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl NVO „Memorial“ (2009 m. Sacharovo premijos laimėtoja) uždarymo Rusijoje⁵, 2015 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl Rusijos opozicijos lyderio Boriso Nemcovo nužudymo ir demokratijos padėties Rusijoje⁶, 2015 m. birželio 10 d. rezoliuciją dėl ES ir Rusijos santykių padėties⁷ ir 2015 m. rugsėjo 10 d. rezoliuciją dėl Rusijos, ypač Estono Kohvero, Oleho Sencovo ir Oleksandro Kolčenkos bylų⁸,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 3–4 d. vykusio ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatus ir į 2013 m. gegužės 19 d. konsultacijas žmogaus teisių klausimais,
 - atsižvelgdamas į Rusijos konstituciją, ypač į jos 29 straipsnį, kuriuo saugoma žodžio laisvė, ir 31 straipsnį, kuriuo numatyta teisė į taikius susirinkimus,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Rusijos opozicijos aktyvistas Ildaras Dadinas, 2015 m. gruodžio pradžioje nubaustas trejiems metams kalėjimo už tai, kad surengė keletą taikių antikarinių

¹ OL C 68 E, 2014 3 7, p. 13.

² OL C 65, 2016 2 19, p. 150.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0253.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0258.

⁵ OL C 274, 2016 7 27, p. 21.

⁶ OL C 316, 2016 8 30, p. 126.

⁷ OL C 407, 2016 11 4, p. 35.

⁸ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0314.

protestų ir susirinkimų, buvo pirmas asmuo Rusijoje, nuteistas vadovaujantis 2014 m. priimtu griežtu įstatymu dėl viešų susirinkimų;

- B. kadangi I. Dadinas buvo nubaustas kalėti trejus metus, viršijant prokuroro rekomenduotą dvejų metų bausmę; kadangi nuosprendį apskundus bausmės laikas sutrumpintas iki dvejų su puse metų;
- C. kadangi, kaip pranešama, kalėdamas Karelijos griežtojo režimo kolonijoje Nr. 7 I. Dadinas Rusijos valdžios institucijų rankose ne kartą patyrė kankinimą, mušimą, nežmonišką elgesį ir grasinimus nužudyti;
- D. kadangi Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT) pritarė I. Dadino advokato prašymui ir įpareigojo Rusijos Federaciją užtikrinti veiksmingą tyrimą, perkelti I. Dadiną į kitą kalinimo vietą ir sudaryti jam sąlygas bendrauti su savo teisiniu atstovu;
- E. kadangi I. Dadino atvejis nėra pavienis: remiantis patikimais pranešimais apie žmogaus teisių padėtį, kankinimas, nederamas ir nežmoniškas elgesys Rusijos baudžiamųjų priemonių sistemoje naudojami sistemingai; kadangi kalinių ar baudžiamosiose ir sulaikymo įstaigose esančių asmenų kankintojai ir smurtaujantieji prieš juos bei tie, kurie turėtų atsakyti už šią neleistiną veiklą, dažnai lieka nubausti;
- F. kadangi 2016 m. lapkričio 3 d. Europos Tarybos generalinis sekretorius Thorbjørn Jagland, kalbėdamas su Rusijos Federacijos teisingumo ministru Aleksandru Konovalovu, pareiškė, kad įtarimai dėl netinkamo elgesio su I. Dadinu jam kelia susirūpinimą;
- G. kadangi pastaraisiais metais Rusijoje labai išaugo politinių kalinių skaičius: pasak Žmogaus teisių centro „Memorial“, šiuo metu jų yra 102, tarp jų Aleksandras Fiodorovičius Kostenko, Ivanas Nepomniaščich, Dmitrijus Bučenkovas, Vladimiras Jonovas, Maksimas Panfilovas ir kiti; kadangi nustatyta, kad 2015 m. Rusija 109 kartus – kitaip tariant, daugiau nei bet kuri kita šalis – pažeidė Europos žmogaus teisių konvenciją;
- H. kadangi 2015 m. užfiksuoti 197 laikinai suimtų asmenų mirties atvejai, įskaitant 109 staigiai pablogėjusios sveikatos būklės ir 62 savižudybės atvejus, o tai verčia manyti, kad patekę į Rusijos Federacijos kalinimo įstaigas sulaikytieji dažnai patiria smurtą, yra kankinami ir su jais netinkamai elgiamasi;
- I. kadangi 2016 m. spalio 26 d. Maskvos teismas skyrė 300 000 rublių baudą Jurijaus Levados analitiniam centrui (centrui „Levada“) – vienai iš trijų svarbiausių viešąją nuomonę Rusijoje tiriančių organizacijų – nes ji nebuvo užregistruota kaip „užsienio agentas“;
- J. kadangi neseniai Prezidentas V. Putinas pasirašė potvarkį, kuriuo remiantis nuo šiol Rusija atsisako būti Tarptautinio baudžiamąjo teismo (TBT) Romos statuto šalimi; kadangi Rusijos užsienio reikalų ministerijos pareiškime TBT darbas buvo pavadintas neveiksmingu ir vienašališku bei pareikštas susirūpinimas dėl jo tyrimo, susijusio su 2008 m. rugpjūčio mėn. įvykiais Pietų Osetijoje; kadangi TBT prokurorai teismo interneto svetainėje paskelbė ataskaitą, kurioje pažymima, kad Rusijos okupaciją lydėjo Krymo totorių persekiojimas ir bauginimas;
- K. kadangi 2016 m. spalio mėn. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių taryba nusprendė

nebeperrinkti Rusijos savo nare po to, kai per 80 žmogaus teisių ir tarptautinės pagalbos organizacijų pasirašė laišką, kuriame JT narės raginamos blokuoti Rusijos išrinkimą į šį organą;

1. ragina nedelsiant besąlygiškai išlaisvinti I. Dadiną ir visus, kurie buvo sulaikyti pateikus suklastotus ar nepagrįstus kaltinimus arba už tai, kad naudojosi savo teise į saviraiškos ir susirinkimų laisvę;
2. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl Rusijos Federacijos baudžiamojo kodekso dalinio pakeitimo įtraukiant straipsnį, pagal kurį dar labiau suvaržomi vieši susibūrimai ir numatoma juos laikyti nusikalstama veika;
3. ragina Rusijos valdžios institucijas atlikti nuodugnų ir skaidrų I. Dadingo tvirtinimų apie patirtą kankinimą ir netinkamą elgesį tyrimą dalyvaujant nepriklausomiems žmogaus teisių ekspertams; ragina atlikti nepriklausomą kankinimų, smurtavimo, taip pat žeminančio ir nežmoniško elgesio, kuriais įtariami valstybinių Rusijos sulaikymo įstaigų, darbo stovyklų ir kalėjimų pareigūnai, tyrimą;
4. atsižvelgdamas į tai ragina Rusijos Federaciją atlikti išsamų savo kalnimo įstaigų sistemos vertinimą, siekiant nuodugnai ją reformuoti, ir visapusiškai įgyvendinti standartus, dėl kurių susitarta pagal atitinkamas tarptautines konvencijas;
5. solidarizuojasi su asmenimis, kurie Rusijoje ir laikinai okupuotose Ukrainos teritorijose buvo suimti pateikus suklastotus ir nepagrįstus kaltinimus (įskaitant Krymo totorius), ir ragina nedelsiant juos išlaisvinti;
6. primena Rusijai, kad svarbu visapusiškai laikytis savo tarptautinių teisinių įsipareigojimų, kuriuos ji yra prisiėmusi kaip Europos Tarybos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos narė, taip pat gerbti pagrindines žmogaus teises ir teisinės valstybės principą, įtvirtintus įvairiose tarptautinėse sutartyse ir susitarimuose, kuriuos yra pasirašiusi ir kurių šalis yra Rusija; pabrėžia, kad Rusijos Federacija gali būti laikoma patikima partnere tarptautinio bendradarbiavimo srityje tik jeigu ji vykdo savo įsipareigojimus, prisiimtus pagal tarptautinę teisę; atsižvelgdamas į tai, reiškia susirūpinimą dėl Prezidento potvarkio, kuriuo Rusija atsisako save laikyti TBT Romos statuto šalimi;
7. ragina Rusijos vyriausybę imtis konkrečių skubių veiksmų, siekiant vykdyti visus EŽTT sprendimus prieš Rusiją; šiuo požiūriu apgailestauja, kad naujais 2015 m. gruodžio mėn. priimtais teisės aktais Rusijos Federacija suteikė teisę savo Konstituciniam teismui panaikinti EŽTT sprendimus;
8. primygtinai ragina Tarybą parengti vieningą politiką Rusijos atžvilgiu, pagal kurią 28 ES valstybės narės ir ES institucijas būtų įpareigos laikytis tvirtos bendros pozicijos žmogaus teisių vaidmens klausimu ES ir Rusijos santykių bei pagarbos tarptautinei teisei srityse; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąją įgaliotinę, taip pat Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) ir Komisiją parengti svarią ir konkrečią strategiją Rusijos pilietinei visuomenei ir organizacijoms paremti pasinaudojant Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemone;
9. ragina Tarybą priimti tikslines sankcijas ir nubausti tuos, kurie turi atsakyti už netinkamą elgesį su I. Dadingu ir kitais žmogaus teisių aktyvistais;

10. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją EIVT, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, Europos Tarybai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai bei Rusijos Federacijos Prezidentui, vyriausybei ir parlamentui.